

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

7. An detur parvitas materiae in iuramento promissorio, itaut aliquando sit tantum peccatum veniale illius transgressio? Ex p. 4. tr. 4. & Misc. r. 70.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

RESOL. VI.

An iuramentum promissorium de faciendo peccato veniali sit iuramentum veniale?
Idem est de voto: quia votum de peccato veniali est tantum peccatum veniale, quia paruitas materia excusat.
 Ex p. 4. tr. 4. & Milc. Ref. 160.

§. 1. **A**D hoc dubium ita respondet Turrianus in *sele. disp. cent. 3. censura Theolog. dub. 3.* Affirmatiuam sententiam aliqui putant improbabilem, quia si adducitur Deus ut fidei iussor peccati faciendi, grauis iniuria illi inferatur, contra summam bonitatem illius, quæ ratio efficacissima est contra illam opinionem, neque video pro illa opinione aliquod idoneum fundamentum, vnde mihi non est probabilis. Ita ille.

2. Verum ego puto affirmatiuam sententiam esse probabilissimam, quam tuetur Valentia & Azorius, quos citat & sequitur Adamus Tannerus in 2. 2. *D. Thom. disp. 5. qu. 5. dub. 1. num. 14.* vbi sic ait, Certum est iuramentum se aliquid facturum quod est mortale, peccare mortaliter, etiam contra Religionem, per abutum iuramenti, venialiter autem si fuit veniale quod cum proposito implendi iurauit, vt habet communis opinio. Ita ille, & ante illum Sanchez in *summ. tom. 1. lib. 3. cap. 4. num. 28.* qui citat Suarez, Sylvestrum, Caietanum, Nauarum, Sayrum & alios, quibus ego addo Villalobos in *summa tom. 2. tract. 46. difficult. 4. num. 4.* & Sotum de *iust. lib. 7. qu. 1. art. 3.* vnde miror communem hanc opinionem Turrianum vocare improbabilem, & ad suum argumentum respondet Sotus & alij vbi supra; hinc cum Lessio *lib. 2. cap. 40. dub. 7. numer. 39.* & alijs dicendum est, votum de peccato veniale esse tantum peccatum veniale, quia paruitas materia excusat.

RESOL. VII.

An detur paruitas materia in iuramento promissorio, ita vt aliquando sit tantum peccatum veniale illius transgressio? Ex part. 4. tract. 4. & Milc. Ref. 70.

Sup. hoc in ref. seq. ante medium, vers. Imo, & infra in ref. 12. etiam ad medium §. 1.

§. 1. **N**egatiuam sententiam docet Arnilla *ver. iurare, num. 12.* Medina in *instru. Sacerd. lib. 1. cap. 14. §. 4.* Lessius *lib. 2. cap. 42. dub. 5. n. 23.* Valentia *tom. 3. disp. 6. qu. 7. n. 3. concl. 3.* & alij asserentes omnem peritium promissorium esse peccatum mortale, neque ob materia leuitatem fieri posse veniale, quia qui rei parua promissionem quam iuramento confirmant non implet, is quantum in se est facit Deum testem falsi: hoc autem est peccatum mortale, cum sit magna in Deum irreuerentia; ergo, &c.

2. Alij verò, vt Caietanus in 2. 2. *qu. 89. art. 7.* & Couarr. *lib. 1. variar. cap. 1. num. 2.* distinguunt, asserunt enim quòd quando res parua est tota materia promissionis, tunc violatio iuramenti est peccatum mortale; secus si solum sit pars materiae, nam tunc erit tantum veniale.

3. Omnes istae sententiae sunt probabiles, sed non minus probabilem illam esse existimo, quæ absolute & generatim asserit, si res promissa sit parua, siue ea sit tota materia, siue pars tantum, non fore transgressionem, nisi venialem. Ita Sotus de *iust. lib. 8. qu. 1. art. 7. & qu. 2. art. 3.* D. Antonin. *part. 2. disp. 10. cap. 4. §. 1.* Coninch de *Sacram. disp. 22. dub. 7. num. 53.* Sanchez in *summ. tom. 1. lib. 3. cap. 4. num. 23.* Suarez *lib. 3. c. 16.* & alij. Et ratio est clara, quia si violatio voti

Alibi in Ref. quæ hic est

vt alibi satis probatum est; ergo etiam violatio iura-

menti promissoriij circa similem materiam, quia, vt dicitur in *rit. D. Th. 2. 2. q. 89. a. 8.* obligatio voti maior est quam obligatio iuramenti; ceteras rationes videbis quæ citatas Doctores, & ita hanc sententiam præter alios tenet Io. de la Cruz in *direct. conscient. tom. 1. præf. 1. art. 1. dub. 3. concl. 1.* Bizzozzerus in *summ. part. 3. pr. 2. c. 1. membr. 3. n. 5.* Syluius in 2. 2. *D. Th. qu. 98. art. 1. concl. 4.* Malderus in 2. 2. *tr. 10. c. 6. dub. 5.* Dauid ad Mauden. in *Decal. pr. 2. discurs. 4. n. 3.* Tannerus in 2. 2. *disp. 7. qu. 1. dub. 1. n. 25.* Io. Franc. Suarez in 2. 2. *disp. 7. qu. 1. lib. 3. ver. Iuramentum §. 8.* Villalobos in *sum. tom. 2. tract. 36. diff. 5. num. 9.* vbi sic infert, [De lo dicho se infiere que el que juro de rezar todo vn año vnã Ave Maria y lo dexo todo el año no peccò mortalmente aun en el fin del año.] Idem asserit Layman in *Theol. mor. lib. 4. tr. 3. c. 14. n. 6.* de illo, qui iurauit cum socio animi causa rus iturum, vel pater si iurauerit se puerum ita meritum castigaturum, & postea sine causa intermitat, nam putat supradictos peccare quantum non mortaliter ob materia leuitatem, & ideo Villalobos vbi supra recte asserit, quòd si opinio contraria esset vera, [figurialia que todas las madres y amos que crian los niños cometerian muchos peccados mortales, que enojandose con ellos iuran por momentos, que los han de azorar y no lo hazen.] & sic dicendum est etiam in similibus casibus, vt si quis iurauit dare pauperi quadrantem, &c.

RESOL. VIII.

An in iuramento assertorio detur paruitas materiae, & quid in promissorio? Ex part. 5. tr. 5. Ref. 45.

§. 1. **N**egatiuè respondet Sanctarellus *tr. de blasphem. cap. 4. dub. 2. num. 8.* vbi sic ait, Iuramentum falsum assertorium non potest esse peccatum veniale ratione materiae, cum adducatur Deus in testem falsitatis. Ita ille, cui adde Merollam *tom. 1. disp. 2. con. 4. dub. 7. num. 112.* Baldellum *tom. 1. lib. 3. disp. 14. num. 12.* Homobonum in *consult. moral. volum. 2. part. 5. ref. 139.* Faulum de *Sacrament. Penit. lib. 7. qu. 56.* Mlederum *tract. de sigillo Confessi. c. 3.* Alphontum de Leone de *offic. Confessi. part. 1. recolle. 7. num. 33.* Ercobar de *pur. & nobil. prob. part. 1. quest. 10. §. 4. num. 44.* Molfesum in *summ. tom. 1. tract. 8. cap. 8. num. 66.* Sayrum in *Clau. Regia. lib. 12. c. 2. num. 16.* Gratium *part. 2. lib. 2. c. 8. num. 16.* Sanchez in *summ. tom. 1. lib. 1. c. 4.* & alios penes ipsum. Imò aliqui, quos ego citauit in *part. 4. tract. 4. resolut. 70.* hoc etiam docet in iuramento promissorio, quia si homo sub peccato mortali tenetur iurare, vt sit veritas in iuramento assertorio, idque ideo ne Deum faciat testem falsi; ergo sub eadem obligatione tenetur curare vt etiam in promissorio sit veritas; solum est differentia, quòd veritas iuramenti assertorij debet esse praesens, & si speculatiua, veritas promissoriij sit futura pendens ab iplo iurante; sed hæc diuersitas non facit, vt ipse non tenetur pari modo procurare, esseque sollicitus, vt verum sit quod iurauit. Item iuramentum respicit materiam non quatenus est magni, vel parui momenti, multum, vel parum vtilis homini, sed quatenus vera; ergo ex magnitudine, vel paruitate materiae non debet indicari eius obligatio, sed ex veritate; atque omnes veritates sunt eiusdem rationis in ordine ad testimonium diuinum, eiusdem enim rationis est in re parua, & in re magna falsum testari: ergo eiusdem rationis est in re magna, & in parua Deum testem falsi facere, ergo, &c. Sed ibi cum pluribus Doctoribus satis firmiter contrariam sententiam esse probabilem, & tutam in praxi, nempe in iuramento promissorio dari paruitatem materiae; & ratio est, quia obligatio iuramenti promissoriij